

Foto: Martine Sprangers

Onderwijs en zorg zijn partners in passend onderwijs

Invoering passend onderwijs: een complexe en ingrijpende operatie

Door Corian Messing en Gerard Bouma

Onderwijsvernieuwingen leiden vaak decennialang tot debat. Over het concept ‘passend onderwijs’ wordt al sinds 2005 nagedacht. De inhoudelijke ontwikkeling is onomstreden, maar debat is er wel over de organisatie en procedures. De voorgenomen veranderingen zijn niet los te zien van ontwikkelingen in andere sectoren. De invoering van passend onderwijs moet worden afgestemd op de verantwoordelijkheid van de gemeente voor de zorg voor al haar inwoners en op de decentralisatie en transformatie van de jeugdzorg.

Passend onderwijs is niets anders dan onderwijs dat uit onderwijskundig en pedagogisch oogpunt past bij de behoeften en mogelijkheden van iedere leerling. Om het huidige onderwijs beter passend te maken, wordt per 1 augustus 2012 de bestaande organisatie van de leerlingenzorg in het basis- en voortgezet onderwijs op een aantal punten ingrijpend veranderd. De scheiding tussen regulier en speciaal onderwijs wordt opgeheven.

Het wetsvoorstel voor passend onderwijs moet knelpunten in het onderwijsstelsel aanpakken en zorgen voor meer afstemming tussen het onderwijs en gemeenten en lokale zorgpartners, met als uiteindelijk doel meer maatwerk in het onderwijs (Van Bijsterveldt, 2011c).

Knelpunten en afstemming

Minister Marja van Bijsterveldt van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap wil met de nieuwe wetgeving enkele hardnekkige knelpunten uit het huidige stelsel aanpakken. Die knelpunten ontstaan doordat het regulier en het speciaal onderwijs momenteel als twee aparte werelden functioneren.

Van Bijsterveldt noemt onder meer de financiële onhoudbaarheid van het huidige systeem als knelpunt. Ook werkt het systeem overmatige consumptie van zorg in de hand. In de huidige indicatiestelling krijgt een leerling óf volledig óf geen enkel recht op speciaal onderwijs, terwijl een gedeeltelijke inzet soms voldoende zou zijn. Verder is de benadering van de leerling te weinig integraal, omdat er te weinig afstemming plaatsvindt van de leerlingenzorg en het bredere zorgdomein van bijvoorbeeld het maatschappelijk werk, de jeugdzorg en de jeugdgezondheidszorg. Daardoor komt het nog steeds voor dat beroepskrachten niet van elkaar weten dat ze met hetzelfde kind of hetzelfde gezin bezig zijn.

De nieuwe wetgeving wil deze en andere knelpunten oplossen door de leerlingenzorg dichter bij de school en de klas beschikbaar te maken en daarmee meer maatwerk te bieden. Overigens blijft plaatsing in het speciaal onderwijs mogelijk. Passend onderwijs is niet hetzelfde als inclusief onderwijs, dat uitgaat van de filosofie dat elk kind recht heeft op participatie in het reguliere onderwijs.

Analyse van cliëntenbestanden heeft duidelijk gemaakt dat onderwijs, zorg en ondersteuning dikwijls zijn gericht op dezelfde kinderen en gezinnen. De leerling die passend onderwijs nodig heeft, is regelmatig dezelfde leerling wiens ouders als inwoners van een gemeente in aanmerking komen voor lokale opvoedingsondersteuning. En die leerling zal vaak ook cliënt van de jeugdzorg zijn.

Clusters

Het passendonderwijsbeleid heeft alleen betrekking op cluster 3 en 4 van het speciaal onderwijs. Cluster 3-scholen geven les aan zeer moeilijk lerende, lichamelijk gehandicapte en chronische zieke leerlingen. Cluster 4-scholen richten zich op leerlingen met psychiatrische of gedragsproblemen. De scholen voor leerlingen met een visuele – cluster 1 – of communicatieve – cluster 2 – handicap, blijven buiten de herziening.

Die samenhang maakt het essentieel lokaal een multidisciplinair, handelingsgericht casuoverleg te organiseren, waar zorgpartners met elkaar tot besluiten en afstemming komen rondom kind en gezin. Bovendien is het van belang kind en gezin niet op meerdere plaatsen te bespreken, want dat bevordert langs elkaar heen werken en inefficiëntie. Concreet moet afstemming plaatsvinden tussen de met het onderwijs verbonden zorg- en adviesteams (ZAT's) en de gemeentelijke Centra voor Jeugd en Gezin (CJG's).

Maatwerk

Het opheffen van de huidige scheiding tussen regulier en speciaal onderwijs zal niet alleen knelpunten aanpakken, maar tevens meer maatwerk voor een leerling mogelijk maken. De expertise van het speciaal onderwijs en de zorgpartners is daarbij onontbeerlijk. Maatwerk kan bijvoorbeeld bestaan uit het organiseren van extra pedagogische ondersteuning in de klas. Ook noemt de minister als maatregel het vergroten van de expertise van onderwijzers en docenten, zodat meer leerlingen op de eigen school, in de eigen klas, worden geholpen.

Maatwerk kan ook betekenen dat nieuwe vormen van ondersteuning ontstaan, tussen regulier en speciaal onderwijs in. Dergelijke tussenvormen worden onderwijsarrangementen genoemd. Een bekend en al langer bestaand voorbeeld is de Rebound, een voorziening in het voortgezet onderwijs voor jongeren die op grond van hun gedrag niet te handhaven zijn en tijdelijk buiten de eigen klas of school worden opgevangen. In de Rebound volgen ze onderwijs en werken ze aan gedragsverbetering, met het doel terug te keren in het reguliere onderwijs. Een ander voorbeeld van maatwerk is het overdragen van expertise uit het speciaal onderwijs naar het reguliere onderwijs, bijvoorbeeld via observaties, begeleiding van leerkrachten en video-interactiebegeleiding.

Samenwerkingsverbanden

Onlangs zijn de indeling en omvang bekend geworden van de toekomstige samenwerkingsverbanden passend onderwijs. De bestaande verbanden voor het primair onderwijs, bekend als 'Weer Samen naar School (WSNS), en de samenwerkingsverbanden voor het voortgezet onderwijs verdwijnen. Vanaf 1 augustus 2012 zijn zij vervangen door 75 nieuwe samenwerkingsverbanden passend onderwijs

voor het primair onderwijs en 76 samenwerkingsverbanden passend onderwijs voor het voortgezet onderwijs. Nieuw is dat de grenzen van deze verbanden zo goed mogelijk de gemeentegrenzen en de leerlingenstromen volgen. Nieuw is ook de gelijkwaardige deelname van regulier en speciaal onderwijs. Verder krijgen de samenwerkingsverbanden passend onderwijs een aantal nieuwe taken (Ministerie van Onderwijs, 2011).

Het valt te verwachten dat de samenwerkingsverbanden in de toekomst een belangrijke positie innemen. De minister kiest ervoor de zorgmiddelen niet aan individuele schoolbesturen toe te kennen, omdat ze niet in alle gevallen bij machte zijn zelfstandig de zorgplicht voor leerlingen na te komen. Dat lukt hen alleen in gezamenlijkheid van scholen én in samenwerking met de gemeente. Die gezamenlijkheid van de schoolbesturen is vormgegeven in de samenwerkingsverbanden passend onderwijs.

Een belangrijke taak van het samenwerkingsverband is de nauwe afstemming met gemeenten over de zorg voor leerlingen. De zorg in en rondom het onderwijs aan leerlingen moet afgestemd worden met de zorg die een gemeente of een regio aan al haar inwoners biedt. De minister benadrukt dat het succes van passend onderwijs nauw samenhangt met de mate waarin de verschillende sectoren, waaronder schoolbesturen en gemeenten, erin slagen tot goede samenwerking en verbinding te komen. Alleen waar dat lukt, onder regie van de gemeente, is het streven 'één kind, één gezin, één plan' te realiseren. Zo is te voorkomen dat leerlingen met een problematiek die het onderwijs niet alleen kan oplossen voortijdig de school verlaten of buitenspel blijven staan in de samenleving. Ontbreekt die samenhang, dan kan passend onderwijs nooit succesvol worden. De afstemming is urgent, gezien de huidige krimp in financiële middelen bij zowel het speciaal onderwijs als de jeugdzorg. Beide sectoren moeten in de plannen van het kabinet 300 miljoen euro bezuinigen.

Bezuinigingen

De eerste plannen voor passend onderwijs zijn ontwikkeld door de vroegere staatssecretaris van Onderwijs, Sharon Dijksma, die een ontwikkeling 'van onderop' voor ogen had waarin het kind centraal staat. De huidige minister van Onderwijs, Marja van Bijsterveldt, werkt deze opvatting uit door de eigen kracht van kind en gezin en het eigen netwerk centraal te stellen. De uitgangspunten van passend onderwijs zijn door alle partijen onderschreven. Maar vanwege

de directe koppeling aan ingrijpende bezuinigingen op meerdere terreinen hebben veel uitvoerders grote zorgen over de toekomst.

Zonder extra geld voor het onderwijs en zijn partners vinden velen het niet realistisch te denken dat zorgleerlingen op een verantwoorde wijze in het reguliere onderwijs zijn op te vangen. Onder druk van omvangrijke protesten uit het veld zijn de bezuinigingen op passend onderwijs in april 2011 dan ook uitgesteld, maar Van Bijsterveldt houdt onverkort vast aan een volledige realisatie van de geplande omvang (Van Bijsterveldt, 2011b).

Het is te verwachten dat veel kwetsbare gezinnen, maar ook het onderwijs, te maken krijgen met ‘gestapelde’ bezuinigingen. Daardoor zal op meerdere gebieden minder steun voorhanden zijn, wat de urgentie van een gezamenlijke aanpak nog eens onderstreept.

Kernelementen in de komende wetgeving zijn de zorgplicht, een andere toeleiding naar meer gedifferentieerde vormen van zorg, de inrichting van de samenwerkingsverbanden passend onderwijs en de budgetfinanciering.

Zorgplicht

Een van de meest besproken onderdelen van passend onderwijs is de zorgplicht van schoolbesturen. Geregeld duikt in de media het beeld op van leerkrachten die meerdere zorgleerlingen in de klas krijgen en op de basisschool binnenkort luiers staan te verschonen. Of het beeld van ouders die, als zij dat willen, hun kind met het syndroom van Down op de havo mogen plaatsen. Dat is echter allemaal niet het geval. Letterlijk zegt de minister dat iedere school ‘de taak heeft dit kind een zo goed mogelijke plek in het onderwijs te bieden, tenzij dit een onevenredige belasting vormt voor de school’ (Van Bijsterveldt, 2011c). Tegen de ouders zegt zij dat ze begrijpt dat het voor ouders moeilijk is om grenzen aan de zorg te accepteren, maar dat die er wel zijn. Niet alles wat ouders wensen voor hun kind is ook organiseerbaar.

Met haar uitspraken maakt de minister duidelijk dat de positie van de ouders minder wordt versterkt dan verwacht. Wel hoeven ouders van een kind met een specifieke hulpvraag niet langer meerdere scholen te bezoeken voordat zij een school vinden die bereid is hun kind te plaatsen. Dankzij de zorgplicht heeft het schoolbestuur van de eerste school waar de ouders hun kind aanmelden de taak uit te zoeken of de school in staat is maatwerk te bieden aan kind en gezin. Is dat niet het geval, dan dient de school uit te zoeken waar binnen

het samenwerkingsverband het kind wél passende onderwijs kan krijgen.

Onderwijszorgprofielen

De keuze voor een bij de behoefte van de leerling passende school is te maken op basis van de onderwijszorgprofielen die momenteel in het regulier onderwijs worden opgesteld. In een onderwijszorgprofiel staat beschreven welke zorg een school zelf kan bieden en op welke wijze zij de gespecialiseerde zorg kan inzetten die in haar samenwerkingsverband beschikbaar is. In de toekomst zal het zorgprofiel in de schoolgids zijn opgenomen. Dit helpt ouders bij het kiezen van een school die hun kind passende zorg kan bieden.

De verzamelde zorgprofielen uit een samenwerkingsverband dienen tezamen alle mogelijke hulpvragen binnen de regio af te dekken. Mede dankzij de inbreng van het speciaal onderwijs moet een volledig dekkend netwerk ontstaan, dat ook ruimte houdt om in te spelen op toekomstige hulpvragen.

Schoolbesturen

De bestaande samenwerkingsverbanden moeten plaatsmaken voor nieuw te vormen samenwerkingsverbanden passend onderwijs. Vooral voor het basisonderwijs is dat een ingrijpende operatie. Daar bestaan nu 232 WSNS-verbanden, die binnen een jaar, namelijk vóór 1 augustus 2012, vervangen moeten worden door 75 samenwerkingsverbanden passend onderwijs. Dat heeft tot gevolg dat schoolbesturen die elkaar momenteel soms nauwelijks of niet kennen binnen korte tijd tot een hechte samenwerking moeten komen, gezamenlijk een regionaal zorgbudget moeten beheren en met de gemeente en zorgpartners in gesprek moeten blijven of komen.

Ieder samenwerkingsverband krijgt een bestuur dat bestaat uit afgevaardigden van schoolbesturen uit het regulier onderwijs en cluster 3 en 4 van het speciaal onderwijs. Dat heeft als consequentie dat in een aantal samenwerkingsverbanden de deelnemende schoolbesturen uit het regulier onderwijs elkaar nog nauwelijks kennen, en bovendien ook een nieuw evenwicht moeten vinden met schoolbesturen uit het speciaal onderwijs. Eerste ervaringen in een aantal proefregio's tonen aan dat dit soms moeilijk is. Het vormen van een goed samenwerkend bestuur is een langdurig proces, dat een zorg-

vuldige introductie en het opbouwen van onderling vertrouwen vergt.

Het bestuur van een samenwerkingsverband is verantwoordelijk voor het opstellen van een overkoepelend zorgplan, dat betrekking heeft op alle scholen van het samenwerkingsverband. In het zorgplan staat:

- De ‘basiszorg’ die iedere school biedt. Basiszorg is de zorg die de school zelf biedt aan alle leerlingen. Daaronder valt ook de inzet van onderwijsassistenten en de begeleiding en coaching door de intern begeleider;
- De ‘breedtezorg’ die een school biedt, met inzet van zorgpartners zoals het maatschappelijk werk, de jeugdgezondheidszorg en de leerplichtambtenaar, en de expertise van het speciaal onderwijs, ingezet via het zorg- en adviesteam;
- De ‘dieptezorg’ waarin het speciaal onderwijs op dit moment voorziet. Het samenwerkingsverband kan dat op verschillende manier aanbieden: op de school, in gespecialiseerde groepen of in aparte voorzieningen voor speciaal onderwijs.

Zodra de schoolbesturen het onderling eens zijn over het zorgplan, moeten ze het plan in overleg met de gemeente afstemmen op de plannen in het bredere domein van het gemeentelijke zorgbeleid. De school is verantwoordelijk voor zorg aan haar leerlingen en de gemeente voor de zorg aan haar inwoners, inclusief de toeleiding naar de onderkant van de arbeidsmarkt. Al met al is dit een redelijk complexe opgave voor de samenwerkingsverbanden passend onderwijs en de diverse gemeenten binnen het samenwerkingsverband. Een opgave die bovendien binnen relatief korte tijd – vóór schooljaar 2012-2013 – gerealiseerd moet zijn.

Minder speciaal onderwijs

De minister neemt aan dat een aanzienlijke kwaliteitsverbetering mogelijk en haalbaar is in het reguliere onderwijs. Ze denkt dan onder meer aan het signaleren en hanteren van leerlingen met gedragsproblemen. Daarom koppelt zij maatregelen om de kennis en kunde in het reguliere onderwijs te vergroten aan inkrimping van het speciaal onderwijs. Meer deskundigheid in het reguliere onderwijs leidt volgens de minister automatisch tot minder behoefte aan speciaal onderwijs.

Het speciaal onderwijs is volgens velen te hard gegroeid, wat grotendeels is toe te schrijven aan ‘perverse prikkels’ in het huidige systeem. Iedere volgens de wettelijke regels geïndiceerde leerling

levert in de vorm van leerlinggebonden financiering – het zogenaamde rugzakje – direct extra geld op voor het reguliere onderwijs. Met een ‘rugzak’ konden voor het speciaal onderwijs geïndiceerde leerlingen regulier onderwijs volgen, met extra ondersteuning door ambulante begeleiders. Om die sterke groei te stoppen, wil de minister de financiering van speciaal onderwijs reduceren. De leerlinggebonden financiering komt te vervallen en in het speciaal onderwijs moet het aantal leerlingen per klas omhoog.

Daardoor staat een omvangrijke inkrimping gepland van de ambulante begeleiding vanuit de clusterscholen en de regionale expertisecentra van het speciaal onderwijs, evenals opheffing van de steunpunten autisme en andere vormen van deskundigheid die de regionale expertisecentra bieden. Overigens stelt de minister dit streven in haar laatste beleidsbrief uit. Zij gaat in op de protesten uit het veld en stelt voor meer tijd te nemen voor het maken van afspraken over de inzet van expertise uit het speciaal onderwijs in het regulier onderwijs (Van Bijsterveldt, 2011a).

Regionaal zorgbudget

De samenwerkingsverbanden passend onderwijs krijgen van de landelijke overheid de beschikking over een regionaal zorgbudget, onder meer bestaand uit middelen die tot nu toe een eigen bestemming hadden. Zo waren er middelen geoormerkt voor Rebound en voor de vergelijkbare programma's Op de Rails en Herstart.

In veel regio's leeft bezorgdheid dat het totale zorgbudget van het samenwerkingsverband onvoldoende zal zijn om een continuüm aan zorg in regulier onderwijs, onderwijsarrangementen en speciaal onderwijs te financieren. Het staat ieder samenwerkingsverband vrij om op grond van eigen overwegingen keuzes te maken in de besteding van de middelen. Kiest een samenwerkingsverband ervoor relatief veel leerlingen naar het speciaal onderwijs te verwijzen, dan zal het weinig financiële ruimte hebben om daarnaast een uitgebreide zorgstructuur in stand te houden. Kiest een samenwerkingsverband ervoor relatief weinig leerlingen te verwijzen, dan heeft het ruimere mogelijkheden om een uitgebreidere zorgstructuur in het regulier onderwijs in stand te houden of onderwijsarrangementen in te richten.

Dit is een ingrijpende herziening van de financiering, waarvan de consequenties nog niet helemaal helder zijn. Dat geldt vooral voor gebieden waar het samenwerkingsverband begint met een hoog percentage leerlingen in het speciaal onderwijs. Daar gaat het zorg-

budget voor een groot deel, soms zelfs geheel, naar het speciaal onderwijs en blijft er weinig of geen geld over om een nieuwe zorgstructuur in te richten.

Afschaffing indicatiestelling

De huidige aanmeldingsprocedure voor het speciaal onderwijs is door wettelijke regels uitgegroeid tot een lange, gecompliceerde en als bureaucratisch ervaren procedure, die dan ook zwaar onder vuur ligt. De minister komt aan alle kritiek tegemoet door de huidige wijze van indicatiestelling voor het speciaal onderwijs, via de Commissie van Indicatiestelling, af te schaffen. In plaats daarvan maakt de minister het bestuur van het samenwerkingsverband verantwoordelijk voor de besluitvorming over toewijzing van alle vormen van speciale ondersteuning in het onderwijs, naar het motto ‘Wie betaalt, bepaalt’.

- Dat is een grote verandering, met verschillende consequenties.
- Door de verantwoordelijkheid bij de schoolbesturen te leggen, maakt de minister het mogelijk per regio de zorgtoewijzing en de zorgstructuur in het reguliere en het speciaal onderwijs op maat, efficiënt en goedkoop in te richten. Daarmee vergroot zij de keuzevrijheid in de besteding van het regionale zorgbudget.
- Er is niet langer sprake van een landelijk eenduidige procedure voor toeleiding naar het speciaal onderwijs. De toeleiding is voortaan immers per samenwerkingsverband passend onderwijs geregeld. De overheid ondervangt het risico op al te grote regionale verschillen door het opstellen van een landelijk referentiekader. Dat kader is momenteel in ontwikkeling. Het geeft aanwijzingen voor de inrichting en toewijzing van de onderwijszorg, ook naar het speciaal onderwijs, en de afstemming met andere sectoren.
- Het toewijzen van onderwijszorg dient voortaan te gebeuren op basis van handelingsgerichte diagnostiek. Die vervangt het huidige stelsel, waarin een zwaar accent ligt op het vaststellen van tekorten en stoornissen. In de handelingsgerichte diagnostiek gaat het erom vast te stellen welke ondersteuning een leerling nodig heeft om zijn mogelijkheden te versterken. ‘Wat gaat nog wel?’ in plaats van ‘Wat gaat niet?’. Bovendien dient de toewijzing te gebeuren op grond van een uitgangspunt dat geldt voor zowel het passend onderwijs als de jeugdzorg: ‘Versterk de eigen kracht van het kind en zijn omgeving’. Dit alles dient in nauw overleg met de ouders te gebeuren. Samen met de ouders wordt het ontwikke-

lingsperspectief van het kind beschreven, inclusief de behoefte aan zorg, opvoed- en opgroei-ondersteuning.

- De handelingsgerichte diagnostiek resulteert in een beschrijving van de gewenste aanpak, waar nodig multidisciplinair. Daarin kunnen het zorg- en adviesteam en het Centrum voor Jeugd en Gezin een belangrijke rol spelen, uiteraard in onderlinge afstemming.

Hoe de toeleiding en de zorgtoewijzing er vanaf augustus 2012 precies gaan uitzien, is in de meeste samenwerkingsverbanden nog niet duidelijk. Wel zijn veel scholen en samenwerkingsverbanden momenteel druk doende met het opstellen van onderwijszorgprofielen, om duidelijk te maken welke leerlingen op welke school passende zorg kunnen krijgen.

De organisatie van de leerlingenzorg in het basis-, voorgezet en speciaal onderwijs en de samenwerking van het onderwijs met de lokale en regionale zorgpartners en de gemeenten moet resulteren in passen onderwijs voor elke leerling. Al deze partners staan, zowel afzonderlijk als gezamenlijk, de komende jaren voor ingrijpende veranderingen. Het recht van leerlingen op passend onderwijs is breed erkend, evenals de wens de groei van het speciaal onderwijs te beperken, de positie van ouders te versterken en de toeleiding en toelating naar zorg te vereenvoudigen.

De met de herziening verbonden bezuinigingen drukken echter zwaar op een optimistische introductie van passend onderwijs. Ook de omvangrijke herzieningen op andere terreinen maken dat het onderwijs, waar het om zijn zorgleerlingen gaat, voor een complexe en ingrijpende ontwikkeling staat. Alleen een gezamenlijke aanpak van alle onderwijspartners met de zorgpartners en de gemeenten in de regio van het samenwerkingsverband passend onderwijs kan leiden tot het beoogde resultaat.

Dit artikel is, net als de andere artikelen in dit nummer, gratis te downloaden via www.jeugdenco.nl > Kennis > Jaargang 2011 > No 3/2011.

Verder lezen

Bijsterveldt, M. van (2011a). *Voortgang passend onderwijs*. Brief van de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap d.d. 17 juni 2011. Tweede Kamer, vergaderjaar 2010-2011, 31 497 nr. 66.

Bijsterveldt, M. van (2011b). *Temporiseren passend onderwijs en langstudeerders*. Brief van de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap d.d. 13 april 2011. Den Haag, Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

Bijsterveldt, M. van (2011c). *Naar passend onderwijs*. Brief van de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap d.d. 31 januari 2011. Tweede Kamer, vergaderjaar 2010-2011, 32500 VIII, nr. 22.

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (2011), *Rapportage regiogesprekken passend onderwijs* (bijlage bij *Voortgang passend onderwijs*). Den Haag, ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

Bekkers, V., Noordegraaf, M., Waslander, S. & Wit. B. de (2011). *Passend onderwijs – passend beleid? Drie visies op beleidsvorming rondom Passend onderwijs*. Den Haag, Evaluatie- en adviescommissie Passend onderwijs (ECPO).

Lambrecht, E.D.C.M. e.a. (2011) *Advies. Aanbevelingen bij het wetsvoorstel Passend onderwijs*. Den Haag, Evaluatie- en adviescommissie Passend onderwijs (ECPO).

Corian Messing (c.messing@nji.nl) is medewerker van de afdeling Onderwijs & Jeugdzorg van het Nederlands Jeugdinstituut.

Gerard Bouma (g.bouma@nji.nl) is medewerker van de afdeling Onderwijs & Jeugdzorg van het Nederlands Jeugdinstituut.